

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Актуальність теми. Якість життя населення, обсяг надходжень до місцевого та державного бюджету, стан соціального забезпечення визначають рівень економічного розвитку регіону. Саме сприятливий інвестиційний клімат регіону виступатиме тією складовою, що забезпечуватиме високий рівень визначеного вище показника. Інвестиції, з одного боку, створюють умови для розвитку господарської діяльності і нові робочі місця, а з іншого – покращують загальну кон'юнктуру на регіональному ринку і, внаслідок дії вдало побудованої інвестиційної політики, стимулюють розвиток нових приватних інвестицій та розроблення і впровадження на ринок інноваційних продуктів.

Стан дослідження.. Проблематіці розвитку ресторанного господарства та залучення інвестиційних ресурсів у даний сектор у різні часи було присвячено низку наукових праць таких авторів, як Долішній М., Кравців В.С., Васильчак С.В., Гринів Л.С., Копач М.В., Кузик С.П., Гуменюк В.В., Гітман Л., Джонк Д., Губський Б., Жук П. В., та інші. Проте існує ще багато дискусійних питань, що потребують вивчення, дослідження, аналізу. Тому **метою** нашого дослідження є вивчення тенденції інвестиційного клімату для підприємств ресторанного господарства досліджуваного регіону.

Результати дослідження. Згідно Закону України "Про інвестиційну діяльність" інвестиціями є усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, у результаті якої створюється прибуток або досягається соціальний ефект. Такими цінностями можуть бути:

- грошові кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери;
- рухоме та нерухоме майно;
- майнові права, що випливають з авторського права, досвід та інші інтелектуальні цінності;
- сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформленіх у вигляді технічної інформації, навичок та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виробництва;
- права користування землею та інші цінності [6].

Зауважимо, що по відношенню до територіальних економічних систем доречно розглядати таке поняття, як інвестиційна привабливість регіону, галузі – це система, яка складається з елементів інвестиційного клімату, інвестиційної активності, інвестиційної привабливості та інвестиційного ризику, при чому інвестиційний клімат має вплив як на інвестиційну активність так і на інвестиційний потенціал.

Інвестиційна привабливість – надійне і своєчасне досягнення цілей інвестора на основі економічних результатів діяльності виробництва, у яке здійснюються інвестиції. Інвестиційна привабливість визначається комплексом різноманітних чинників, перелік і вплив яких можуть розрізнятися і змінюватися залежно як від складу інвесторів, що переслідують різні цілі, так і від виробничо-технічних особливостей виробництва, що інвестується [4, с.23].

Інвестиційна активність – це інтенсивність залучення інвестицій в економіку регіону, таке визначення притаманне більшості українських вчених [5, с.12].

Інвестиційний клімат - це узагальнена характеристика сукупності соціальних, економічних, організаційних, правових, політичних, соціокультурних передумов, що зумовлює привабливість і доцільність інвестування в ту або іншу господарську систему (економіку країни, регіону, корпорації) [2, с. 34].

Враховуючи специфіку підприємств ресторанного господарства всі інвестиційні ресурси, які потрапляють на підприємства можна поділятись на зовнішні та внутрішні, а внутрішні в свою чергу поділяються на реальні (капітальні) та фінансові.

Реальні інвестиції – це вкладення капіталу у різні сфери діяльності з метою створення нових та оновлення існуючих фондів. Реальні інвестиції називаються виробничими, оскільки вони спрямовані у виробництво, але частіше їх називають капітальними вкладеннями.

Капітальні вкладення – це кошти, що направляються на розширене відтворення основних фондів та об'єктів інфраструктури підприємства. Вони складаються із затрат на реконструкцію, розширення, технічне переоснащення діючих підприємств, заміни основних фондів, що вибули.

Фінансові інвестиції – це використання капіталу для придбання облігацій, інших цінних паперів, що випускаються державою або підприємствами [1, с. 71].

Привабливість ресторанного господарства для інвестиційної політики достатньо велика, оскільки велику частину свого дозвілля туристи та пересічні споживачі проводять у даних закладах харчування. Зростаючий імідж Львівської області, як на внутрішньому так і на зовнішньому ринку забезпечує зростання обсягу туристичних потоків. Відповідно до офіційних даних величина туристичних потоків Львівської області у 2011 році становила 167964 особи, якщо порівнювати даний показник до величини туристичних потоків Львівської області у 2010 році відсоток зростання становить 9,1%.

Що до величини прямих іноземних інвестицій у дану галузь економіки то динаміка зміни їх обсягу відображені в таблиці 1. Аналіз даних таблиці показує, що у 2009 році обсяг прямих іноземних інвестицій для розвитку ринку ресторанного господарства зростає, проте з 2010 року починає знижуватись. Якщо у 2006 році обсяг інвестицій становив 1818,6 тис.дол.США то у 2009 році даний обсяг становить уже 4645,7 тис. дол.США. Якщо за базу порівняння взяти 2011 рік то у 2011 році при порівняння до 2005 року обсяг інвестицій зріс на 1486,8 тис.дол.США, при порівнянні до 2009 року обсяг інвестицій для діяльності підприємств ресторанного господарства знизився на 1232,3 тис.дол. США, а при порівнянні до 2010 року також знизився проте на меншу величину - 198,8 тис.дол.США.

Таблиця 1

**Обсяг прямих іноземних інвестиції для розвитку інфраструктури
ресторанного господарства у Львівській області, тис. дол. США***

Показник	Рік					Динаміка зміни +/-		
	2005	2006	2009	2010	2011	2011р. До 2005р.	2011р. До 2009р.	2011р. До 2010 р.
Обсяг інвестицій	1926,6	1818, 6	4645, 7	3612, 2	3413, 4	+1486,8	-1232,3	198,8

* - побудовано авторам на сучасні джерела [3, с.60].

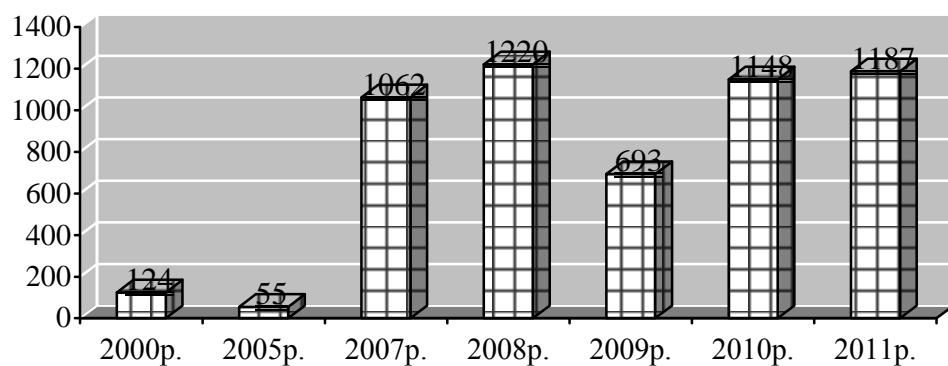
Що до джерел надходження інвестицій для діяльності підприємств ресторанного господарства, то доречно виділити країни, які є лідерами за обсягом інвестиційних ресурсів для підприємств даної сфери діяльності (табл. 2). Лідерами є такі країни, як Польща, Німеччина, США, Кіпр. Аналіз даних таблиці 2 показує, що достатньо різко зменшився обсяг інвестиційних надходжень для діяльності підприємств ресторанного господарства у 2011 році з Польщі на 342,6 тис.дол.США, також зменшився обсяг інвестицій але в меншій кількості з Кіпру на 187,2 тис.дол.США, проте зросла обсяг інвестиційних надходжень у 2011 році з таких країн, як Німеччина на 10,2 тис.дол.США та США на 5,3 тис.дол.США.

**Обсяг іноземних інвестицій для розвитку інфраструктури ресторанного
господарства у Львівській області за кайнами, тис. дол. США***

Країна	Рік					Динаміка зміни +/-		
	2005	2006	2009	2010	2011	2011р. до 2005р.	2011р. до 2009р.	2011р. до 2010 р.
Польща	415,2	322,6	101,0	70,4	72,6	-342,6	-28,4	+2,2
Кіпр	1017,7	1014,7	1455,7	842,4	830,5	-187,2	-625,2	-11,9
Німеччи на	58,2	57,4	57,4	68,9	68,4	+10,2	+11,0	-0,5
США	15,7	15,8	10,6	10,5	21,0	+5,3	+10,4	+10,5

* - побудовано авторам на сонові джерела [3,с.66].

Аналізу стану інвестиційного клімату Львівської області доречно розглядати на основі показника - величина капітальних інвестицій для діяльності підприємств ресторанного господарства, що призводить до зростання додаткової кількості місць у даних закладах харчування. Відповідно до статистичних даних ресторанне господарство Львівської області отримало значну суму капітальних вкладень, що призвело до зростання кількості місць (рис.1). Аналіз даних рисунку 1 показує що у 2005 році введено в експлуатацію 55 додаткових місць, у 2007 році 1062 додаткових місця, у 2008 році – 1220, у 2009 році – 693, у 2010 році - 1148, у 2011 році – 1187. Кризовий 2009 рік позначився і на обсягах капітальних вкладень, що призвело до зменшення кількості введених в експлуатацію додаткових місць на підприємствах ресторанного господарства.

■ Кількість місць введених в експлуатацію на підприємствах ресторанного господарства

Рис.1 Динаміка кількості введених в експлуатацію місць на підприємствах ресторанного господарства Львівської області протягом 2000-2011 роках, одиниць [3,с.62]

Висновок. Загалом інвестиційний клімат регіону відіграє важому роль в активізації процесів розвитку ресторанного господарства. З метою залучення фінансових ресурсів головним завданням є створення в інвесторів уявлення про область, як привабливого об'єкта інвестування, при чому це може бути реалізовано шляхом складання інвестиційного паспорту відповідного регіону, в якому буде комплексно представлено характеристику регіону та визначені пріоритетні галузі для інвестування.

Анотація

У статті розкрито сутність поняття „інвестиційна привабливість регіону” на складові складових інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційна активність. Проаналізовано інвестиційний клімат підприємств ресторанного господарства Львівської області.

Ключові слова: інвестиція, капітальні інвестиції, прямі іноземні інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційна привабливість.

Аннотация

В статье раскрыта сущность понятия "инвестиционная привлекательность региона" на составные составляющих инвестиции, инвестиционный климат, инвестиционная активность. Проанализированы инвестиционный климат предприятий ресторанных хозяйства Львовской области.

Ключевые слова: инвестиции, капитальные инвестиции, прямые иностранные инвестиции, инвестиционный климат, инвестиционная привлекательность.

Summary

The article explores the essence of the concept of "investment attractiveness of the region" into its constituent components of investment, investment climate, investment activity. Analysis of the investment climate of the restaurants in Lviv region.

Keywords: investment, capital investment, foreign direct investment, investment climate, investment attraction.

Список використаної літератури:

1. Бойчук І.М., Харів П.С..Економіка підприємства: Навч.посіб. – Л.: В-во „Сполом”, 2003р. – 212 с.
2. Боярко І. М., Гриценко Л. Л. Інвестиційний аналіз: Навч. посіб. — К.: Центр учебової літератури, 2011. — 400 с.
3. Статистичний щорічник ”Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності львівської області” за 2011 рік - за ред. Л.В.Сотнікової – Львів : Головне управління статистики у Львівській області, 2012р. – 112с.
4. Федоренко В.Г., Захожай В.Б., Чувардинський В.Г. та ін. Страховий та інвестиційний менеджмент // Федоренко В.Г., Захожай В.Б., Чувардинський В.Г. та ін. – К.: МАУП, 2002. – 344 с.
5. Шевченко О.В. Інвестиційна активність регіонів України: вплив на економічне зростання. // Стратегічні пріоритети. - 2009 р. - №1(10). – с.175-181.
6. <http://search.ligazakon.ua/>